

**Forum Competens Quæstionibus ex Universo Jure
selectis, atque ad praxin utilissimis illustratum, Seu
Tractatus Canonico-Civilis**

Friderich, Melchior

Ingolstadium, 1709

§. IV. Quodnam sit Forum Competens Militum?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61662](#)

cum neglecto ipsius Judice competente laico agere coram Ecclesiastico, tametsi juxta dicta n. 378. Et seqq. omisso inferiore laico mox possit adire laicum supremum. Neque si ipsa Vidua aliave miserabilis persona judicio pulsatur coram Judice laico, causam avocare potest ad tribunal Ecclesiæ, tametsi sit pauper, utinotant Innocent. in cit. C. significantibus n. 2. Zabarella n. 3. v. Et in hoc quidam. Panorm. n. 6. Barbat. n. 15. v. Et subdit. Petr. Barbosa in L. 1. part. 1. ff. Solut. matr. n. 49. contra Paul. de Castro aliosque apud Oliva p. 3. de Foro Eccles. q. 40. n. 27. qui absolutè tenent, posse Viduas, tametsi non pauperes, adire etiam contra laicos Judicem Ecclesiasticum. Vicissim Judicem secularem, neglecto Ecclesiastico, adire etiam contra laicos nequeunt in causis mere sacris, aut mixtis, in quibus fuerunt à Judice Ecclesiastico præventæ. cit. C. Ex tenore & ibi Glossa V. Ecclesiasticum Judicem, Panorm. n. 6. Anton. de Butr. n. 5. & C. Ecclesia S. Mariae de Constitut. C. Decernimus 2. de Judic. C. cum sit generale 8. de Foro comp.

§. IV.

Quodnam sit Forum Competens Militum.

SUMMARIUM.

- 394. Varia Militum privilegia recensentur.
- 395. Solus Magister Militia jus ipsis dicit.
- 396. Tam in quacunque causa criminali.
- 397. Quam in civili.
- 398. Declaratur, quid sit tenendum, quando ante suscepitam militiam crimen commiserunt.

394. Milites varijs privilegijs gaudere notum est cum ex L. sed Et Milites prin. ff. de Excusat. Tutor. tum alijs obvijs iuribus. Sic v. g. pro debito in castris contracto non conjiciuntur in carcerem; condemnati ultrà quam facere possint, non tenentur;

Ss

regu-

regulariter non torquentur, nec poenis plebejorum subjiciuntur; veterani immunitatem à muneribus personalibus habent; si sunt filij familias, suum faciunt peculum castrense; neque istud fratribus suis conferre tenentur; nec si arrogantur, arrogantis faciunt; tempora præscriptionis & petendæ restitutionis in integrum ijsdem non currunt, dum sunt in castris; testamentum validè condunt absque consuetis solemnitatibus; commilitonis hæreditatem injussu patris adire possunt &c. De quibus præter alios fusè Acac. Enenkel *tract. de privileg. Milit.* Bocerus de *Bello & Duello p. 1. c. 16. & seqq.* Vulteus ad *L. 6. C. de Jurisdict. omn. Judic. L. ult. C. de Ratiocin. & L. un. C. in quib. caus. militantes fori præscript. ut in non poss.* Illis autem etiam hodie frumentur milites, qui Principibus, Dominis, ac Civitatibus ad honesta & licita bella se obstrinxerunt, ac ad signa jurârunt, publica merentur stipendia, statuta, leges, ac consuetudines usisque militares observant. Gaudent, inquam, veterum militum privilegijs, præsertim si sub Romano Imperatore alióve supremo Principe militant. Bald. in *L. 1. C. qui bonis cedere poss.* Cyn. & Salicet, in *L. 1. C. de jur. & facti ignorant.* Roman. *consil. 506. circa init.* Wesenbec *p. 1. consil. 17. n. 17.* Mynsing. *Decad. 5. respons. 46. à n. 9.* Vaud. *L. 1. variar. qq. c. 55.* Zasius *tract. de substitut. c. 5.* v. Hæc, quæ dixi. Sichard. *in rubr. C. de Testam. milit. n. 9.* Schneidervin. *ad Tit. Instit. de Testam. milit. n. 8.* Gaill. *L. 2. observ. 118. n. 2.*

395. Inter alia Militum privilegia illud est, quòd habent Forum singulare, & solus Magister militum ipsis jus dicit. *L. Magisteriae 6. C. de Jurisdict. omn. Judic. L. penult. C. de Paetis, & L. si quis posteaquam 7. ff. de Judic.* Ubi tamen distinctione opus est: nam si criminaliter accusantur, coram solo Magistro Militum se sistunt. cit. *L. Magisteriae C. de Jurisdict. & L. 2. C. de Offic. Prefect. milit.* nisi ante in jus vocati alterius fori esse coepissent. cit. *L. 7. ff. de Judic.* Permittitur tamen incarceratio & custodia Rektori Provinciæ, qui captos Magistro militum remittere tenetur.

L.I.

L. i. C. de Exhibitione reor. v. omnino. Vultejus ad cit. L. Magisteria C. de Jurisdict. n. 7. 8. § 14. Quo tamen casu nullum Imperij meri actum exercet, cum incarceratio ex causa criminali eo fine facta, ut captus alteri remittatur, inter actus meri Imperij neutquam referatur. *arg. L. Defensores 7. C. de Defens. Civit. Novell. 15. c. 6. §. 1. L. Divus Pius ff. de Fugitiv. L. i. prim. v. simili modo ff. quando appell. Bart. in L. 3. n. 8. & Alexand. n. 22. ff. de Jurisdict.*

396. Sed & inter ipsa crimina distinguendum hic est: nam si crimen est militare, soli Magistro militum concessa est animadversio in delinquentem. Si non est militare, sed commune, ut vocant, rursus distinguitur: nam si enorme est, Rectoris Provinciae est, cognoscere & punire; Magistri vero militum, si enorme non est. Ita distinguit Glossa *in cit. L. Magisteriae*, quam DD. communiter sequuntur, Vincent. de Franchis *decision. 88. Donell. L. 17. Comment. c. 20.* De consuetudine vero hodierna Duces belli de omni militum suorum crimine cognoscere, testatur Boer. *de Custod. Clau. n. 29.* & hoc ipsum docet praxis in Romano Imperio. Et idcirco cit. Lex observatur indistincte, nisi alibi & non in loco militiae deliquerint. Locum tamen non habet, nisi quoad milites actu militantes. Vincent. de Franch. *cit. decis. 88. n. 6. Franc. Vivius decision. 254.*

397. Sed & quoad causas Civiles eadem *L. Magisteriae* & consuetudine indultum est, ut milites non nisi apud suos Duces conveniantur. Quo tamen privilegio non gaudent, si conveniantur ex causa functionum publicarum seu tributorum. *cit. L. un. C. in quib. caus. militant. & L. fin. C. Ubi quis de Curiali:* aut si per Provincias sociantur, id est, mercaturae causâ societatem Imperatoris consensu contraxerint: aut si praedia conduixerint vel vel à Fisco vel alijs. *cit. L. fin. & DD. ibi.*

398. Quæstio tamen difficilis supereft, quid sit tenendum de eo, qui postquam præventus jam fuit ab aliquo Judice, miles efficitur & forum mutat. Difficultas nascitur ex *cit. L. si quis po-*

ſequam⁹. ff. de Judic. &c L. qui cum uno 4. §. 5. ff. de Re militari.
 Hic enim dicitur, quod reus capitalis criminis, si miles voluntarius factus est, capite sit puniendus, nec remittendus eō, ubi reus postulatus fuit. Illā verò statuitur, quod si quis, posteaquam in jus vocatus est, miles vel alterius fori esse cœperit, ibi nihilominus respondere teneatur, ubi in jus vocatus est, nec præscriptio nem fori opponere possit. Estque universim receptum, quod *ubi acceptum est semel judicium, ibi & finem accipere debet*, ut dicit Paulus L. 30. ff. de Judic. Nec satisfacit responsio Cuiacij, agi cit. L. 7. solū de causa Civili, solū de Criminali cit. L. 4. Nam juxta L. Absentem ff. de Pœnis valet argumentum à causa civili ad criminalē, & quod dicitur cit. L. 7. & 30. ff. de Judic. ac L. Hos accusare §. hoc beneficio ff. de accusat. præventum in causa debere eo in foro respondere, ubi præventus fuit, non obstante, quod forū interim mutarit, æquè procedit de causa criminali quam civili, ut notant Bartol. in cit. L. Hos accusare n. 3. & L. Uranius ff. de Fidejussor. n. 12. ac L. 1. ff. de Pœn. n. 3. ac alij: neque enim Leges inter has causas distinguiunt. Æquè parūm satisfacit, quod ait Bartol. cit. n. 3. in L. 1. ff. de Pœn. & Angel. in cit. L. 7. ff. de Judic. n. 4. in fin. quod in causa criminali Judex, qui prævenit jurisdictionem, poslit militem condemnare, executio autem facienda sit per Magistratum militum: nam si Judex, qui prævenit, est competens ad condemnandum, pariter erit competens ad exequendum, ut patet ex L. cūm quædam puella 19. ff. de Juris dict. Unde præplacet, quod cum Oldrado, Alberic. & Fulgos. ait Petr. Barbosa in cit. L. 7. n. 166. specialiter statutum fuisse cit. L. 4. ff. de Re milit. ut miles voluntarius à suo Duce puniretur, tametsi alibi ob crimen grave accusatus & citatus fuisset ante suscep̄tam militiam: quia grayiter delinquit contra L. un. C. de Reis postulatis, qui postulatus criminis, antequam ostendat suam innocentiam, ad honorem militiæ aspirat, & voluntarius miles efficitur. Unde è contrario colligunt DD. quod is, qui non voluntarius miles effectus, sed coactus, & suscep̄ta jam militiæ crimen non

non commisit, remittendus sit, utpote dictâ ratione cessante, ad Judicem, qui prævenit jurisdictionem. Quemadmodum si crimen committat, postquam jam factus est miles, de eo accusari coram Magistro militum potest, sicuti accusari in proprio domicilio posset, si miles non esset: cum miles censeatur habere domicilium ibi, ubi meretur stipendia. *L. Municeps* §. fin. ff. *ad Municipal. cit. L. Magisteriae C. de Jurisdictione omn. Judic. Baldus in L. 3. ff. de Offic. præsid. n. 3. *Barbosa l. c. n. 170.**

P A R S IV.

De Foro Extraordinario.

C A P U T I.

De Foro Prorogationis.

S. I.

Quid sit Prorogatio & quotuplex.

S U M M A R I U M.

399. *Ordo doctrinæ servandus proponitur.*
400. *Prorogatio Jurisdictionis est ejusdem extensio ad personas, causam, tempus, & locum, in quas, & quando, ac ubi, jure alias non competit, consensu partium facta.*
401. *Quadruplex est Prorogatio Jurisdictionis.*
402. *Judici Delegato prorogari Jurisdictio non potest à persona ad personam. Nec Judici Ordinario à tempore ad tempus.*
403. *Tametsi terminus per legem non fuerit præfixus Jurisdictioni, sed soli instantiæ. Et licet partes Prorogationem juramento confirment.*